

Utskottet för välfärd i Nordens betänkande över politisk dialog
om Framst. 30/2014

Förstärkning av barn- och ungdomsstrategin i det nordiska samarbetet

Förslag

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att

efter avslutat politisk dialog anser Nordiska rådet Framst. 30/2014 som slut-
behandlad.

Bakgrund

Nordiska rådets framställning 30/2014 om Förstärkning av barn- och ungdomsstra-
tegin i det nordiska samarbetet har följande formulering¹

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- (1) att utse en minister i Nordiska ministerrådet till barn- och ungdomsansvarig
med uppdraget att sakpolitiskt följa upp Strategin för barn och unga i Nor-
den samt att säkra en barn- och ungdomspolitisk kompetens på alla nivåer i
det nordiska samarbetet
- (3) att förstärka och säkra barn- och ungdomspolitisk kompetens genom kun-
skapshöjande insatser för de olika sektorerna samt möjligöra en nordisk
plattform för erfarenhetsutbyte mellan barn- och ungdomspolitiska aktörer i
Norden
- (4) att utsedd minister håller en årlig dialog med Nordiska rådet och Ungdo-
mens nordiska råd kring genomförandet av Strategin för barn och unga i
Norden

¹ Vid Nordiska rådets session 2015 ansågs andra att-satsen vara besvarad, varefter första, tredje och fjärde
att-satserna kvarstår

Politisk dialog

Nordiska rådet

Vid Nordiska rådets temasession i Oslo den 19 april 2016 anordnades politisk dialog med Norges samarbetsminister Elisabeth Aspaker om Framst. 30/2014 om Förstärkning av barn- och ungdomsstrategin i det nordiska samarbetet.

Framst. 30/2014/UVN
D 2016

Nordiska rådets synpunkter (rekommendation)

Utskottsordförande Bente Stein Mathisen presenterade utskottets resonemang. Stein Mathisen betonade vikten av att stärka de nordiska insatserna för barn och unga.

Tidigare nummer:
A 1629/medborgar

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

Barn och ungas välbefinnande är en helt central del i den nordiska välfärdsstaten. De nordiska länderna är ofta kända i omvärlden för att ha en stark barn- och ungdomspolitik, det är en del av det nordiska varumärket.

J.nr. 14-00232-28

Efter det att Nordiska rådet under en längre tid haft fokus på utsatta barn och unga föreslog Nordiska rådet att arbetet med barn och unga i Nordiska ministerrådet skulle förstärkas.

Genom att utse en barn- och ungdomsansvarig minister med uppdraget att sakpolitiskt följa upp Strategin för barn och unga i Norden skulle ett barn- och ungdomspolitisk kompetens på alla nivåer i det nordiska samarbetet kunna säkras. Nordiska rådet ser att det redan finns ministrar i de befintliga ministerråden som har barn och unga som ansvarsområde på nationell nivå och som – på ett enkelt sätt - skulle kunna aktiveras för att främja ett större sakpolitiskt genomslag för barn och unga på nordisk nivå, i tillägg till samarbetsministrarnas övergripande ansvar.

Vidare har Nordiska rådet uppmärksammat brister i omsorgen av traumatiserade barn i behov av psykiatrisk behandling såväl som lyft behovet för Social investering i Norden med fokus på tidiga insatser för barn och unga för att förhindra livslånga utanförskap, och därmed ta ett samhällsekonomiskt ansvar och minska den humana såväl som ekonomiska belastningen långsiktigt

Genom en tidig insats kan man förebygga psykisk och fysisk sjukdom i vuxenlivet – och därmed säkra alla barn en trygg och säker uppväxt, menar Nordiska rådet.

Vad gäller den tvärssektoriella samverkan är en klar förbättring med den nya barn och unga-strategin är att ansvaret utökats från tre till sex speciellt ansvariga ministerråd – ett bredare ansvar kan förhoppningsvis bidra till ett större fokus på barn och unga inom de olika sektorerna – och inte minst ett närmare samarbete mellan sektorerna.

Dessutom kunde en barn och unga-minister med ett tydligt politiskt mandat driva på det tvärssektoriella samarbetet för utsatta barn och unga. Avslutningsvis finner utskottet för välfärd i Norden därför det ytterst beklagligt att Nordiska ministerrådet inte avser att utse en barn och unga-minister.

Nordiska ministerrådets synpunkter /svar

Samarbetsminister Aspaker inledde med att konstatera att Nordiska ministerrådet har barn och unga som prioriterad målgrupp och arbetar för att främja alla barn och ungas livsvillkor i Norden.

Nordiska ministerrådet var eniga med Nordiska rådet om behovet av att se över och tydliggöra den tidigare barn och unga-strategin. Efter en genomgång av strategin har nu en ny strategi tagits fram. Den nya utvidgade strategin för barn och unga i Norden stärker nu sektorernas roll i strategin, bland annat genom att ge sex sektorer speciellt ansvar i genomförandet av strategin.

I förhållande till första att-satsen om sakpolitisk barn- och ungdomsminister hänvisade Aspaker till den nuvarande ordningen där samarbetsministrarna har det övergripande ansvaret för det generella samarbetet om barn och unga, samtidigt som hela Nordiska ministerrådet är ansvarigt för att inkludera barn och unga i de olika sektorerna. Dessutom bistår Nordiska barn- och ungdomskommittén, NORDBUK, hela Nordiska ministerrådet med barn- och ungdomskompetens och ska säkra inom Nordiska ministerrådet som helhet.

Nordiska rådet

Framst. 30/2014/UVN
D 2016

Beträffande stärkt barn- och ungdomspolitisk kompetens och förslaget att etablera en nordisk plattform för utbyte av barn- och ungdomspolitisk aktörer i Norden i enlighet med den tredje att-satsen, hänvisar Aspaker till redan pågående insatser för att säkra barn och ungdomskompetens såväl som mötesformer och plattformar som säkrar detta.

Tidigare nummer:
A 1629/medborgar

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

Här nämndes strategins tredje insatsområde förbättrad kunskapsdelning och kompetenshöjande insatser. I genomförandet av den nya barn- och ungdomsstrategin har NORDBUK en stödande roll genom att följa upp och bistå med barn- och ungdomskompetens.

J.nr. 14-00232-28

I förhållande till mötesplatser för dialog med barn- och ungdomsaktörer hänvisade Aspaker till NORDBUKs dialog med de nordiska barnombudsmännen. Bland annat anordnas en konferens i maj om barn och ungas rättigheter. Dessutom har NORDBUK tagit fram en Nordisk handbok för barn och ungas inflytande som kan användas i Nordiska ministerrådet för att säkra att barn och ungas d

Finska ordförandeskapet anordnar en tvärssektoriell konferens under rubriken "Broar" i september 2016. Dessutom ska en genomföringsplan utarbetas av NORDBUK. I tillägg ska NORDBUK undersöka vilken typ av kompetensinsatser det finns behov för inom Nordiska ministerrådet vad gäller barn och ungdomspolitik.

Vad gäller den fjärde att-satsen om årlig dialog med Nordiska rådet och Ungdomens nordiska råd klargjorde Aspaker att löpande dialog mellan Nordisk ministerrådet och Nordiska rådet kommer att ske och en statusrapport kommer att tas fram vart annat år. Därmed erbjudas mötesplatser för att förmedla resultat och utbyte kring barn- och ungdomsstrategins genomförande.

Aspaker konkluderade med att klargöra att Nordiska ministerrådet därmed att rekommendationen är besvarad.

Utskottets synpunkter/konklusion

Utskottet för välfärd i Norden noterar att, som tidigare förmedlat, Nordiska ministerrådet inte avser att göra några organisatoriska ändringar vad gäller barn och unga inom Nordiska ministerrådet.

Emellertid kan man se att Nordiska ministerrådet höjer ambitionen med den reviderade tvärgående strategin för barn och unga i Norden. Dels ges sektorerna ett tydligare ansvar och de sex sektorerna arbetsliv, jämställdhet, kultur och medier, regional utveckling, social och hälsa samt utbildning och forskning ges ett särskilt ansvar för barn och unga. Dels stärks de kunskapsdelning och de kompetenshöjande insatserna. Inte minst har strategin nu ett uttalat fokus på att stärka stödet till och inkluderingen av utsatta barn och ungdomar.

Nordiska ministerrådet arbetar nu aktivt med de nordiska barnombudsmännen och arbetar mer tvärssektoriellt och genom bland annat det finska ordförandeskapet anordnas nu även tvärssektoriella insatser och konferenser som ger mötesplatser och öppnar för dialog om barn och ungas deltagande och inflytande.

Vidare inkluderar strategin en regelbunden dialog med Nordiska rådet och Ungdomens nordiska råd med statusrapporter vart annat år, vilket skulle kunna anses uppfylla den fjärde att-satsen/rekommendationen. Nordiska rådet kommer därmed att ges möjlighet att följa genomförandet av den reviderade strategin och utvecklingen av barn och unga-perspektiv i det nordiska samarbetet.

Nordiska rådet

Framst. 30/2014/UVN
D 2016

Stockholm, 28 juni 2016

André N. Skjelstad (V)

Ari Jalonen (saf)

Bengt Morten Wenstøb (H)

Bente Stein Mathisen (H), Formand

Karen J. Klint (S)

Krista Mikkonen (gröna)

Lennart Axelsson (S)

Mikael Staffas (Lib)

Paula Bieler (SD)

Rikard Larsson (S)

Sivert Haugen Bjørnstad (FrP)

Vigdís Hauksdóttir (F), Næstfor-

mand

Tidigare nummer:

A 1629/medborgar

Behandlas i:

Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 14-00232-28